

HARJU
MAAKOHUS

Pr Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 10.03.2026 nr 8-1/1813-1

Meie 02.04.2026 nr 6-3/26-472-2

**Arvamus täitemenetluse seadustiku
muutmise ja sellega seonduvalt teiste
seaduste muutmise seaduse eelnõule**

Lugupeetud justiits- ja digiminister

Täna võimaluse eest avaldada arvamust täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule (edaspidi eelnõu).

Eelnõuga tutvumise järgselt laekus kohtu esimehele arvamusi ühelt Harju Maakohtu kohtunikult.

Kohtuniku hinnangul on tegemist suures osas vajalike muudatustega, mida võiks toetada. Siiski näeb ta mõnda küsitavust või probleemkohta.

Kaebemenetluse muudatustega (TMS § 217 jj) võib kaasneda kohtute töökoormuse tõus, mida ei ole eelnõu koostamisel analüüsitud. Eelnõu muudab kohtutäituri tegevuse peale esitatava kaebuse menetluse vaikumisi kirjalikuks ning annab täiturile õiguse jätta puudustega kaebus läbi vaatamata või lahendada see puudulike andmete pinnalt. Seletuskiri väidab, et see vähendab halduskoormust ja kiirendab menetlust. See on nii kohtutäituri vaatest. Kui kohtutäitur jätab juriidilise hariduseta võlgniku (või sissenõudja) kaebuse formaalsetel põhjustel läbi vaatamata, on isikul õigus pöörduda TMS § 218 alusel maakohtusse. Kohtu lauale võib jõuda suur hulk puudulikke kaebusi, mille täitur jätab läbi vaatamata. Inimesed ei jäta jonn – nad tulevad ikka kohtusse, mis võib kohtute töökoormust suurendada.

Küsitav on kohtutäiturile õiguse andmine täitemenetluse jätkamiseks täitekulude osas olukorras, kus sissenõudja on olnud (maksegraafiku sõlmimise tulemusena) nõus täitmise peatama.

Eelnõu kohaselt soovitakse täpsustada kohtutäituri seaduse § 41, et anda selge juhised täitekulude nõudmiseks täitedokumendi tühistamise korral. Kuigi eelnõu eesmärk on õigusselgus, võib jääk reegel, et sissenõudja maksab alati, kui dokument tühistatakse, tekitada ebaõiglasi olukordi. Nt sõlmitakse uus vanemluskokkulepe. See võib pärssida vanemate soovi jõuda uutele, lapse huvides olevatele kokkulepetele, sest sissenõudja kardab kaasnevat rahalist kohustust. Või kaja korras tagaseljaotsuse tühistamine: kui sissenõudja on algatanud menetluse korrektse dokumendi alusel, kas on õige jätta täitekulud automaatselt tema kanda seetõttu, et võlgnik „ilmus välja“ ja kasutas protsessuaalseid õigusi menetluse taastamiseks ja tagaseljaotsuse tühistamiseks? Täitemenetlus algas ainult seetõttu, et võlgnik ei osalenud (reeglina teadlikult) põhimenetluses. Täitekulude jaotuse selgus võib saada õigluse arvelt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Naaber-Kivisoo

kohtu esimees